

1 Transkripti dokumentarnog filma Tanja 1 / Verzija 2.96t (za krivičnu prijavu) / 30-Oct-2009

2

3 00:00:01:00 – EKRANSKI NATPIS 01

4

5 Dalmatinski komitet za ljudska prava / Video arhiv

6 © Dokumentarni film.

7 Radni naslov: **Tanja 1**

8 Radna verzija: 02.96t

9 Iskazi prikupljeni do: 1. studenoga 2007.

10 Trajanje: 56'24"

11 Split, 30. listopada 2009.

12

13

14 00:00:00:22:00 – EKRANSKI NATPIS 02

15

16 Splitski dnevnik

17 Slobodna Dalmacija

18 objavio je 25.11.2006.

19 članak Saše Jadrijevića Tomasa

20 „Žena anđeo smrti iz logora Lora“

21

22 00:00:28 – EKRANSKI NATPIS 03

23

24 Bivši logoraši progovorili su

25 o brutalnosti Tanje Belobrajdić,

26 tadašnje supruge komandanta logora,

27 osuđenog ratnog zločinca Tomislava

28 Duića.

29 00:00:35 – EKRANSKI NATPIS 04

30

31 Ona je tužila

32 Slobodnu Dalmaciju

33 i zatražila odštetu za duševne boli.

34

35 00:00:39 – EKRANSKI NATPIS 05

36

37 Prvostepeni sud presudio

38 je u njenu korist.

39

40 00:00:43

41

LATINICA: ZLOČIN NIKAD NE ZASTARIJEVA / emitirano 23.4.2007.

42

43 Prema izjavama svjedoka broj mučitelja u Lori mnogo je veći od osam. Među njima je bila i jedna

44 žena.

45

1 00:00:53

2 **Damjan Tripković** (Bileća):

3 „Utom je izvadila grudi i pokazala *Jesu li fine?* Ja sam okrenuo glavu. Gdje u zatvoru, pod takvim
4 torturama da imaš odnos? No, međutim, ona je vidjela da ja nešto... Ona je vrisnula. Uto je uletio
5 Tomo Nuić s njegovom družinom. Na sve sam kasnije ličio nakon deset minuta samo nisam ličio na
6 čovjeka.“

7 Prema izjavama svjedoka riječ je o Tanji Belobrajdić, bivšoj supruzi Tomislava Duića, upravitelja
8 zatvora u Lori. U svjedočenju iz 2002. priznaje da je posjećivala Duića u zatvoru, ali opovrgava
9 mučenje zatvorenika.“

10

11 00:01:37

12 **001-Skriveni identitet:**

13 „...od Tome Duića supruga došla je jednog dana u zatvor i tražila mene. Hoće da vidi oficira, ovi nisu
14 interesantni ostali, *njih je već pobila koliko...* I onda su me vezali za dvije cijevi od radijatora. I onda
15 (je) ona došla... ubi me k'o sliku.“

16

17 00:02:15

18 **Mirko Babić** (Trebinje):

19 „I onda je ona dolje, onim opekama, opekarskim proizvodima i s onim predmetima nas striktno gađala
20 dole oko članaka, noga, po cjevanicama, i *circusila* bi tako sa njima.“

21 Izjave svjedoka ne podudaraju se u vezi boje njezine kose. A iako je u svom iskazu potvrdila da je
22 bojila kosu, tvrdi da nikad nije bila plavuša.

23 Za sada su se na optuženičkoj klupi našli neki od izvršitelja ovakvih groznih zločina. A što je sa
24 naredbodavcima?“

25

26 Ostaje pitanje, koga će Županijsko državno odvjetništvo, na čelu s **Micheleom Squicciarom**
27 postaviti u fokus nove optužnice za zločin nad ratnim zarobljenicima. Hoće li to biti žena koju spominju
28 svjedoci, naredbodavci, ili možda netko od svjedoka iz prvog slučaja?

29

30 00:02:56

31 **Saša Jadrijević Tomas**, novinar Slobodne Dalmacije:

32 „Koliko smo mi dobili informacije, njih je sad dosta nemirno u Splitu, jer znaju da će se državno
33 odvjetništvo i policija kad-tad morati pozabaviti s njima.“

34

35 Istraga još uvijek traje, što znači da ćemo na eventualnu optužnicu morati pričekati još neko vrijeme.
36 Uz iskrenu nada da zločini u Lori, kao i svi ostali, neće ostati obavijeni mrakom.

37

38 / **Ante Raić**, Latinica

39

40 00:03:13 – EKRANSKI NATPIS

41

42 Prilog Ante Raića *Lora – kuća užasa*
43 prikazan je u emisiji
44 *Latinica / Zločin nikad ne zastarijeva*
45 emitiranoj na hrvatskoj državnoj televiziji
46 23. travnja 2007.

1 00:03:20 – EKRANSKI NATPIS 07

2
3 Po emitiranju Latinice
4 ex gđa Duić zaprijetila je HRT-u
5 tužbom, ne objavi li njen demanti.

6
7 Demanti je objavljen ali,
8 ponesena uspjehom tužbe protiv
9 novina, Tanja sada tuži i televiziju, od
10 koje traži visoku odštetu.

11
12 Listopada 2009.
13 Dalmatinski komitet podnosi
14 krivičnu prijavu protiv Tanje
15 Belobrajdić, zbog ratnog zločina.

16
17 Uz prijavu priložen je i ovaj film.

18

19

20 00:03:43

21 Svjedok br. **01 Novica Popovac**, Trebinje, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Spreman je ponoviti
22 iskaz pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.

23

24 „Zovem se Novica Popovac,

25

26 ratni zarobljenik u Lori.

27

28 Viđao sam, jednog dana je jedna ženska, u pratnji s policajcima, dolazila u naše ćelije. Mi smo bili u
29 trećoj ćeliji desno, otvorili su vrata, ona je ubacila suzavac, pogledala nas i vratila se nazad. Znam da
30 je bila u vojnoj uniformi.

31

32 Poslije su pričali da se zove Tanja, da je ona Tomova, Duićeva supruga.“

33

34 00:04:14

35 Svjedok br. **02 Damjan Tripković**, Bileća, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Spreman je doći u
36 Hrvatsku i svjedočiti u nastavku suđenja. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.

37

38 „Zovem se Damjan Tripković. Zarobljen sam u BIH, odveden u Metković, Lora Split, gdje sam bio u C-
39 odjeljenju, gdje sam bio... pošto je nas pet, šest bilo iz Čapljine, Prebilovaca, Tasovčića, gdje sam ja
40 bio samac u ćeliji, gdje je ulijegla¹ Tome Duića žena. Navodno da su zaključali vrata, ali nisu
41 zaključali, kasnije sam to saznao. Ja sam u jednom ćošku. Ona je rekla da je Kninkinja, iz Knina. Da
42 je na stotine ubila Hrvata. Pošto je ljeto bilo, bila je u majici. I prilazi meni, ćošku gdje sam ja već bio
43 modar vas, gdje je izvadila dojk, *bi li malo?* Ja sam pobjegao u drugu... I onda ponovno za mnom.

¹ Ulijegla - ušla

1 Uto je ona vrisnula. Uto su dželatili ti ulijegli. Među ostalima joj je bio i muž Tomo, gdje su me
2 isprebijali. A ona je tad bila malo plavkasta.

4 Eto, to toliko o toj ženskoj... I kasnije je ona dolazila par puta, gdje je mučila, gdje je čak i penise, pa
5 palicom udarala, i tako dalje, i tako dalje. To, svugdje ću reći. Pa i ovdje sada.

7 Ona je kod drugih, gdje su mi pričali zatvorenici, gdje je lično ona vezala za spolne organe jednu žicu,
8 drugu za uho... vodu, to, izivljavala se. Kod mene nije, to nije, samo jest kod mene u ćeliju, kod mene.
9 Čak i ona me je tad bila i tako dalje, eto to toliko.“

11 00:06:11

12 Svjedok br. **03 Gavrilo Tripković**, Brisbane, Australija. Nije svjedočio u slučaju Lora. Želi doći u
13 Hrvatsku te svjedočiti i o ovome u nastavku suđenja. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.

14 „Moram se prisjetiti opet ove Tome Duića žene, koja je bila isključivo plava, plava kosa. Danas joj
15 gledam sliku. Crna. To ne bi mogao, da se je jučer to dogodilo i da se onako prefarba, ne bi je mogao
16 poznat, a ne (nakon) toliko godina. Ona je dva puta, koliko ja znam, posjetila je gdje sam ja izveden.
17 Dovala je neke... četiri, pet curica, mršave, iscrpljene. Da li su one bile Hrvatice, ja to ne znam. Ili su
18 bile Srkinje koje su negdje silovane, dobro su bile iscrpljene, bile su ispreplašene. Pogledaj, kaže,
19 ove čete. I onda, *da li bi mi njih*, doslovno kaže, nikako drukčije, nego kaže *jebavali?* Sad, ne pada mi
20 na pamet, razumiješ, to su nekakva djeca, što ja znam, sedamnaest, osamnaest godina. I da sam ne
21 znam kakav, a ne... Tad nije mi padalo na pamet da kažem ni *bi* ni *ne bi*. Sigurno da ne bi. Ali ne znaš
22 ti, kakav god da daš odgovor, ubi te, prebi te, razumiješ...“

24 00:07:25 - EKRANSKI NATPIS 08 - 14

26 „Želim spomenuti i ženu zapovjednika logora, Tome Duića, koja je imala plavu kosu i bila srednjeg
27 rasta. (Stražari su rekli, pričajući između sebe, da mu je to žena.) Jednom je došla, moglo je biti blizu
28 ponoći sa dva stražara. Izveli su nas na hodnik. Pitala je da li bismo imali seks sa njom, ali ne tim
29 riječima nego na najvulgarniji način. (Hoćeš li me j....ti?) Prvo je to pitala pilota Pantića, koji je rekao
30 da ne bi, pa su ga svi troje dobro izudarali. Zatim su pitali pokojnog Mičića, koji je rekao da hoće, jer
31 se nadao da taj odgovor nosi manje batina. Skočili su na njega i istukli ga jednako kao Pantića prije
32 toga. Kad je došao red na mene, počeo sam se izvlačiti, posebno da imam kćerku tih godina, dobio
33 sam samo 2-3 udarca, malo su me šutirali, pa prešli na druge.

35 Drugi put dovela je 4 ili 5 strašno iscrpljenih, uplašanih djevojčica, negdje oko 18 godina, mislim. I –
36 opet isto: *da li bi mi njih j..li?* Opet sam šutio, ali me ovaj put to nije spasilo. Naredila je da sjednem na
37 beton i raširim noge. Imala je taj put kratke pilotske čizme. Iznenada me par puta svom snagom
38 udarila među noge, oborila me, izgubio sam svijest od snage udarca i prevrnuo se... prvo čega se
39 poslije sjećam je da su me polijevali vodom iz crijeva.“

41 / dio sudski ovjerenog iskaza logoraša Gavrila Tripkovića

43 00:08:33

44 Svjedok br. **04 Milorad Oro**, Trebinje, BIH. Svjedočio u slučaju Lora. Spreman je ponoviti iskaz pred
45 hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

1 „Ja se zovem Oro Milorad.

2
3 Zarobljen sam ja u Veljoj Međi, teritorija Općine Trebinje. I, pošto sam odveden u Loru, Metković pa u
4 Loru, u Lori je došla jedna ženska,

5
6 i ona je došla u ćeliju gdje smo mi boravili i pitala je da li bih htio ja nekakve... odnose s njom. Ja sam
7 rekao da ne bi. Ona je meni udarila šamar, i na tome se sve... *Zbog čega ne bi? Zar su bolje vaše kao*
8 *Srpkinje, četnikinje?*

9
10 Poslije, između nas je bilo da je to ljubavnica Toma Duića, upravnika zatvora, ili, ili je žena... ja
11 nemam pojma, razumiješ.“

12
13 00:09:20

14 Svjedok br. **05 Borislav Hamović**, Trebinje, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Spreman je ponoviti
15 ovaj iskaz pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

16
17 „Hamović Borislav, bivši logoraš logora smrti, Lore, Split.

18
19 Iz logora sjećam se dobro dolaska mlađe osobe, za koju sam saznao kasnije da je gospođa upravnika
20 Tome Duića. Bila je obučena u maskirnu uniformu, u čizmama, policijski kaiš. Čujem da je bila njegov
21 zamjenik. Bila je u pratnji isto dvije, tri obučene mlađe ženske osobe, koje su birale žrtve u našoj
22 spavaonici. Kad je izabrala, *ajde ti mi se najbolje sviđaš, ti izađi, ovoga neću*, tako da je birala žrtve za
23 izvođenje vani. Znam da je pitala na vratima, sreća pa nije mene izabrala, da je pitala na vratima *bi li ti*
24 *mene*, ili *zašto ne bi* jer bi ga sljedovao degenek (batinanje, mlaćenje) ili tortura svakako, rekla je
25 *Zašto ne bi, što su tvoje bolje od mene?* Te je žrtve onda izvodila vani...“

26
27 00:10:44 – EKRANSKI NATPIS 15

28
29 U nastavku iskaza
30 svjedok preporučava izjavu
31 logoraša M. Čučka...

32
33 00:10:48

34 Svjedok br. **06 Miroslav Čučak**, Trebinje, BIH. Zasad ne postoji video snimak iskaza. Svjedočio u
35 slučaju Lora. Spreman je ponoviti iskaz pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

36
37 „Ko je, ja nisam znao, što mi se neće predstaviti. Po priči ovih logoraša, rekli su da je Duićeva
38 gospođa. (Bjelica: A kako izgleda, znaš li? Sjećaš se?) Sjećam, obučena čovječe u policijsko, opasač
39 policijski, čizme.

40
41 Da su još bile dvije tad, naime ženske osobe s njom i da su birale. Ali ona da je birala i da su one
42 čekale dok nisu izabrale ovo i sa njima skupa otišle... (Bjelica: Bijeli opasač?) Pa bijeli opasač, još
43 Čučak govori, i bijeli pištolj da je imala prikačen i da je tačno njegova zamjenica bila. Po izjavi Čučka.
44 Kaže, lično i osobno je zna. Otišao je vas tražiti, pošto nemam, kaže, vremena, ako ih sretnem, ja ću
45 mu reći evo ovako što treba, da dajem izjavu lično nje što se tiče. Lično i osobno. Možda nije ovoliko

1 kosu imala točno, ne može se sjetiti, ali sakrijte joj kosu i kaže, evo lice, ova osoba je mene, kaže,
2 provocirala i bila u C-bloku.

3
4 Lično je, kaže, poznaje što je radila, i govorila da je zamjenik Tome Duića bila.

5
6 Mi nigdje u zatvoru nismo bili, Tonči, nego... ne znam kako ću Vam objasniti... tačno u mašini za
7 uništavanje ljudi.

8
9 00:12:40

10 Svjedok br. **07 Mirko Bjelica**, Trebinje, BiH. Svjedočio u slučaju Lora. Spreman je ponoviti iskaz pred
11 hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

12
13 „Ja sam Mirko Bjelica, rođen sam 5.1.1966. u Trebinju. U vojnom zatvoru Lora bio sam u periodu
14 13.5.1992. do 14.8.1992.

15
16 Sjećam se da je dolazila jedna ženska osoba, i kod nas u blok C, i da nas je tukla. S njom je uvijek bio
17 jedan muškarac u uniformi. I ona je dolazila u uniformi. Bio je jedan muškarac. I vodila bi obično
18 jednoga po jednoga u ćeliju. Tamo (su nas) tjerali da kleknemo na koljena i da savijemo glavu što bliže
19 podu, tako da se leđa izviju u luk. I onda bi ona tukla po leđima, po bubrezima s palicom. Ili da se uza
20 zid ispod prozora istežemo, kao ono beri grožđe, i na prste gore. Onda bi nas opet tukla. Ta ženska
21 osoba koje se sjećam, imala je plavu kosu... znači, dolazila je u uniformi.

22
23 Mi smo tada bili u bloku C.

24
25 Mi smo bili u izolaciji. Do nas je dolazio ili onaj stražar, ili je dolazio onaj što dijeli hranu. Ako je dolazio
26 ovaj što dijeli hranu, to je bio isto pritvorenik, zarobljenik ratni. On je bio opet u pratnji stražara. Za to
27 vrijeme nismo mogli (ostvariti) komunikaciju ja ne znam, (razmijeniti) informacije... vrlo rijetko i vrlo
28 kratko.

29
30 Da li sam ja kasnije čuo ovo, da je supruga od komandanta zatvora Tome Duića dolazila, da li kasnije
31 kad smo prešli među ostale ove zatvorenike, da li tu dok smo boravili u bloku C, ne znam, nisam
32 siguran, ali znam da je netko spominjao Tanju.“

33
34 00:15:16

35 Svjedok br. **08 pok. Milan Mičić**, Beograd, Srbija. Nije svjedočio u slučaju Lora, ali se u sudskom
36 spisu nalazi njegova sudski ovjerena izjava u kojoj opisuje izživljavanje Tanje Duić nad zarobljenicima.

1 00:15:27 – EKRANSKI NATPIS 16

2
3 Ovaj video snimak
4 s iskazom pok. Milana Mičića
5 smije se koristiti isključivo
6 na sudu,
7 u vezi sa suđenjem
8 za Loru.

9
10 „Rambo bi mi vezao oči, kad bi izašao iz ćelije, u hodniku, nekom crnom krpom i onda bi me odveli u
11 kancelariju kod Tome Duića. I tu bi mi Duić spajao elektrode, ja mislim 220 volti, jer nisu imali onaj
12 poljski telefon, za njega bih znao, znam kako onaj indukcioni radi. Vidio sam sa strane, koliko sam
13 mogao da vidim, on je pritiskao na neki taster, i kad pritisne, onda prođe struja i imao sam osjećaj kao
14 da mi vrat kidaju. (Majić: I gdje bi spojili elektrode?) Na uši. Na ušne školjke. I tako, u jednom od te tri
15 seanse...

16
17 I u jednoj takvoj seansi bila je tu, ja sam mislio da je to medicinska sestra, a ustvari to je bila Tanja,
18 žena od Tome Duića, koja je, dok sam imao vezane oči i one elektrode na ušima, tukla i udarala me
19 šakama i šamarala, tako da mi je raskrvarila sve uši u toj njihovoj seansi. Vidio sam da je ona, jer kako
20 me tukla, tako mi je spao onaj povez s očiju, pa sam jednim okom vidio da je to ona. A nisam znao da
21 je to njegova žena, ja sam mislio da je to neka medicinska sestra, jer se često pojavljivala u uniformi
22 medicinske sestre.“

23
24 00:16:58

25 [Svjedok br. 09 Mirko Babić, Trebinje, BIH. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj svoj iskaz spreman je](#)
26 [ponoviti i pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.](#)

27 „Recimo, izgonili bi nas da se kupamo. Hlače bi stavili na onu žicu koja je okruživala zatvor, dvorište
28 zatvora i onda bi, kad nas kupaju onim šmrkovima, ona bi, to je bila njena metoda mučenja, prikupila
29 bi razne lomljene opeke, komade od drva, palice od drva... to bi bilo vazda za jednu pseću *kućaru*²
30 tamo pored stepeništa spremno i mi kako bi skakali da dohvatimo tu odjeću, u vis, ona bi nas gađala
31 dole po nogama i gonila nas da trčimo, da nosamo jedni druge. Krug je, dvorište, bilo pravokutnog
32 oblika. Na metar pred taj krug ona bi pucala iz pištolja pred nas.

33
34 Više puta bi nju Tomo Duić, zapovjednik, ovako, čisto kao tihim glasom, ne na javno, tihim glasom
35 govorio *Tanja. Znaš, ajde Tanja ovo, ajde Tanja ono, nemoj to...* i takve stvari.

36
37 dolazila je obično u uniformi vojne policije, a dolazila je ponekad i u civilnoj uniformi, kako sam
38 objasnio, ali je većinom bila u uniformi vojnoj.

39
40 Zapovjednik Lore, zatvora, Tomo Duić je bio s njom često, pretežno je bio s njom u društvu, Ante
41 Gudić, Anđelko,... Pa bili su i ovi momci koji nisu bili tako ekstremni kao što su oni. I oni su bili tu, to je
42 normalno bilo, to je bila jedna smjena, i oni su bili tu u društvu.

43

---

² *kućara* - kućica

1 bile su par stepenica dugačkih i tu obično bi sjedali i sa nama *seirili*³, *cirkusili*, kako da nas muče. A mi
 2 smo trčali po tom zatvoru, radili ono što su nam oni naredili. Onda odu njih dva, tri, četiri, pet... koliko
 3 ih dođe ili dovedu iz grada masu tih ljudi da nas muče. Onda oni tu smiju se, nama se podruguju,
 4 zezaju nas i tako da bi ona stalno sjedala. Gdje bi se god krenuo Tomo Duić, ona bi bila uza nj blizu,
 5 pratila ga je isto kao da je za njega bila zavezana

6
 7 Nonstop dok smo mi tu bili ona je dolazila stalno. Svaku malo je bila tu i prije podne i poslije podne,
 8 stalno, tako da sam toliko... *iks* puta čuo njeno ime kad bi spomenuli i ostali policajci, ne samo
 9 zapovjednik. Nego i ostali policajci kad bi spomenuli njeno ime. I kažem, i sad bih ja nju, da je vidim,
 10 čini mi se da mi je ostala u sjećanju urezana, jer je izmislila, imala tako glupe stvari i tako je smislila
 11 način mučenja, tako nas je tukla... Kad naiđemo kroz hodnik, ona ustane sa stepenica. Oni sjede,
 12 muški, ona se ustane i *zaštaka* nas nogom, i čizmom, onaj, u nas. I onda dovede neko društvo njeno
 13 da nas tuče. Dovede njeno uvijek navečer da nas tuču.

14
 15 Iz grada je dovodila muškarce tu. Oni su bili u uniformama, za nas su bili svi jednaki. Nosili su iste
 16 uniforme, otkud znamo mi jesu li oni bili s ratišta, iz grada... čak i neka je ženska s njom stalno, koja je
 17 bila u uniformi, punija, ona je hodala s njom stalno po krugu. Ona bi došla u ćeliju, otvorila i - *biraj, koje*
 18 *hoćeš da tučeš*. Ona bi samo kazala *Izlazi, ti, ti, ti...* ali je prakticirala, kada nas oni već izvode na
 19 dvorište na mučenje, tada se ona uključi i dodatne njene mjere mučenja, mimo Ante Gudića, mimo
 20 zapovjednika, mimo Boksera, mimo ovih ili onih, ona bi to još dodatno dodavala stimulans neki njen,
 21 da nas ona dodatno muči na neki njen *fazon*, koji je ona zamišljala. A to se obično, kažem vam, trčiš u
 22 krugu, a ona puca iz pištolja, ili udara palicama, držalicama, nasadima raznim, opekama, cigle,
 23 opeke... pa te onda dolje, mi goli, bosu, udara po nogama, po cjevanicama... To su tako strašni bolovi,
 24 onako ispaćene... I onda ti to malo bude, nisi još došao u ćeliju, a ona ka *Izlazi!, izlazi*, ponovno da te
 25 tuču na hodniku. Uhvati te, tuče, kad nekoga dovede *Hajde, kojega ćeš četnika?* Ona je bila toliki
 26 *hršum*⁴, ništa se nije razlikovala od ostalih muškaraca.

27
 28 ...imala je duge noge, to uvijek spominjem, izrazito duge noge, jer tako je tukla tim nogama, silovito
 29 kao da je muško bilo, ko da je trenirala ove razne vježbe sportske.

30
 31 Ovaj njen pogled, ovaj tako prkosni pogled kojim je ona strijeljala s njim, kad je gledala, taj pogled i
 32 ovaj oblik lica kada ga gledaš bočno, mi je potpuno ostao u sjećanju. Samo kosa ovakva nije bila, ona
 33 je bila... bila je plava kosa, plava kosa, i imala je ovako na dnu kao uvrnuto, to se dobro sjećam i bila
 34 je kraća nego sada. Ali ovaj pogled lica, ovaj sokolski pogled, toliko je ona nas strijeljala... Što je
 35 imala, recimo, gadnu narav? Mi stojimo u ešalonu poredani, tko se njoj ne sviđa ili bez razloga, ona ti
 36 dođe i samo te pukne nogom, kad naiđe pored tebe, pukne te, samo te nabije na zid koliko je imala
 37 silovit udarac.

38
 39 I nos, nos, nema teorije da mi nije ostao dok sam živ, životom. Imala je tanja, tanka usta. Kod nas bi
 40 rekli da te žene s tankim ustima da su to mnogo zle žene, znate. Tako da su ta sjećanja ostala u mene
 41 urezana...

42
 43 Ali sigurno oči, bočna projekcija, nos i usta nikada se neće promijeniti u našem sjećanju.“

---

³ *seir* od *sehir*, tur. (*seyir*) zabava, razonoda; nešto vrijedno da se vidi

⁴ *hršum* – moguće u vezi sa *hrsuz*, tur (*hyrsyz*) bestidnik; razbojnik

1 00:22:50

2 Svjedok br. **10 Ljubiša Gerun**, Trebinje, BIH. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je ponoviti
3 pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

4

5 „Zovem se Gerun Ljubiša. Bio sam logoraš u logoru Lori 1992. Godine.

6

7 Dolazila je jedna žena, plavuša, za koju su stražari govorili da je to žena upravnika Tome Duića.
8 Znači, učestvovala je u batinanju zatvorenika, i mene. Ja ne mogu da tvrdim da je to ona, jer nije se
9 lično predstavljala nikome. Odvodila nas je u posebnu ćeliju, gdje nas je bila palicom. Govorila je da
10 dižemo ruke, bila nas po bubrezima.

11

12 Vjerojatno je sad ne bih poznao, jer prošlo je mnogo vremena, izbrisala su se sjećanja, i te stvari.
13 Znači, dolazila je žena u Loru u policijsko-vojnoj uniformi za koju su stražari govorili da je to žena od
14 upravnika Tome Duića. I ona je maltretirala sve, dobro sve... zatvorenike, pa čak i mene. Znači, vodili
15 su nas u posebnu ćeliju gdje nije bio nitko. Ona je bila i još jedan muškarac, koji je dolazio sa njom i
16 bili su nas palicama po leđima, po nogama. Bar iz mog iskustva znam da sam dobio mnogo udaraca
17 po leđima i po nogama od te iste žene.

18

19 Dolazila je u više navrata i postupak je većinom bio isti. Znači, uvijek je bilo maltretiranje, udaranje,
20 provociranje,...

21

22 Nikad nije rekla kako se zove, ali su stražari uvijek govorili da je to žena Tome Duića, upravnika Lore.

23

24 To je razlog što nisam nikad posumnjao da je to neka druga osoba, nego da je baš ona.“

25

26 00:24:25

27 Svjedok br. **11 Slobodan Čaušić**, Trebinje, BIH. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je
28 ponoviti pred hrvatskim sudom.

29

30 „Ja sam Slobodan Čaušić. Bio sam u Lori 1992. godine, kada sam zarobljen u petom mjesecu.

31

32 Mogu reći da sam prepoznao novinsku sliku Tanje ispred kapije Lore i vrlo dobro zapamtio taj oblik
33 lica, koji je dolazio u Loru jednom ili dva puta dok sam ja bio tamo.

34

35 Svi su zazirali od nje i čini mi se i čak i stražari da su zazirali. Ja se odlično sjećam da je u našu ćeliju
36 ubacila suzavac. To je bila ćelija desno, druga, ćelija desno... ubacila je suzavac i tada su govorili da
37 je to žena Tome Duića.

38

39 Bila je plava, zgodna, ali oblik lica čini mi se da se ne može promijeniti.“

40

41 00:25:34

42 Svjedok br. **12 Radoš Čorović**, Trebinje, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Spreman je ovaj iskaz
43 ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.

44

45 „Radoš Čorović, odavde sam iz Trebinja, zarobljen sam u Veljoj Međi 1992. godine, 27. maja.

46 Odvedeni smo u zatvor u Metkoviću, gdje smo proveli jedno dva dana i dvije, tri noći, odatle smo

1 odvedeni u Loru, Split. Tamo sam bio u ćeliji četvorci. Sa mnom je bio Vukan Kovač isto odavde iz
 2 Trebinja. Bio je jedan Gavriilo Kovačević. On je zarobljen na mostarskom ratištu. Bili smo tu. Jednu
 3 noć, po noći, ne znam koliko je sati bilo, otvaraju se ona velika vrata željezna i jedna ženska, to je ova
 4 cura ovdje, imala je tada vojnu uniformu, nosila je bijeli opasač, palicu i pištolj. I pita, pita *Tko je Radoš*
 5 *Čorović*, za mene baš pita. Ne znam otkud baš mene. I onda izvede i mene i ovoga Vukana Kovača,
 6 izvede nas na zatvorski krug tamo vani i postroji nas tako jednog od drugog jedan metar, što ja znam.
 7 A tu je odmah do vrata sjedio Tomo Duić, on je bio upravnik zatvora, i još onih policajaca. I ova cura,
 8 ona ide od jednog do drugog i pita nas: *Možete li pičke?* Pošto sam ja bio prvi, pita mene *Čedo, m'oš*
 9 *pičke?* Što ću odgovorit, ne znam. Pita drugog, trećeg... Svi mi šutimo. *Skidajte se!* Mi onda skinuli
 10 samo *pantale...* *Skidaj sve! Sve! Sve! Sve skidaj!* Skinuli se. *Što li je to? To kurac? Ti da moš pičke?*
 11 Pa po nama *degenecima*, što ja znam. Čuli smo od zatvorenikâ, Tome Duića da je cura. Mi smo tako
 12 čuli u zatvoru.“

13

14 00:27:28

15 **Svjedok br. 13 Veso Deretić, Trebinje, BIH. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je ponoviti**
 16 **pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.**

17

18 „Zovem se Veso Deretić. Zarobljen sam 13. petog 1992., Žujina Gradina ispod Ljubinja. Zarobljen sam
 19 od regularne hrvatske vojske. Odvedeni smo u Split i među svim tim mučenjima hoću da naglasim da
 20 su nas mučile žene. Mene lično jedna djevojka, žena, ne znam točno što je bila, što ja znam negdje
 21 oko 25 godina, od 20 do 25 godina, ne znam tačno. S Giljanović Zvonimirom je dolazila nekoliko puta,
 22 što ja lično pamtim. A dolazila je više puta. Nekad je dolazila u vojnoj uniformi, čak (su) i patike bile
 23 maskirne. Ja sam bio tri mjeseca u Lori. Od ta tri mjeseca bio sam dva i po mjeseca u zloglasnom
 24 bloku C, gdje nema kreveta, ne pokazuju te Crvenom krstu, nemaš hrane, vode,... Po tri dana je bilo
 25 vode ni kap, nismo imali hrane po pet dana prolazilo. I hoću da kažem za ovu žensku što je dolazila,
 26 da nas je bila, baš ovdje odvalila mi je nokat, po rukama bila me i gasila mi cigarete po rukama. Tu
 27 imam ožiljke od nje što su ostali. I onda stanem maltene kao pas na koljena i na ruke, a stražar kaže
 28 ako se mrdneš otkinut ću ti prste. I onda ona uzme pendrek i bije me po bubrežima dolje. Sve bije me
 29 do te mjere dok me ne onesvijesti. I ponižavala me svakakvim riječima, nema što mi nije govorila, kao
 30 *Čedo, bi li silov'o?* Svašta, apsolutno svašta mi je govorila. I onda su me okačili liscama na neke
 31 rešetke, gdje sam visio, onda me bila opet po bubrežima dok se ne onesvijestim. Kad se onesvijestim
 32 pojma nemam koliko me je dalje... je l' bila, što je radila sa mnom, to ne znam. Kad sam došao k sebi i
 33 kad sam otišao u WC nakon toga prvi put, pošto nismo puno ni išli u WC, nismo ni pili ni jeli, nismo
 34 imali potrebe da idemo u WC, niti smo imali WC ustvari... Tada sam krv mokrio, baš od tih njenih
 35 batina. Nagrdila me, totalno me bila nagrdila.

36 To imam izjaviti za tu žensku. A čuo sam i od drugih da je apsolutno svašta radila ljudima, da ih je bila,
 37 provocirala, šamarala starije ljude, pitala *Bi li ti imao odnos sa mnom?* A što god kaže - ne valja. Ako
 38 kaže da bi, dobije batine, ako kaže da ne bi: *Pa što ti ja ne valjam? Bolja ona tvoja nego ja?*
 39 Znači, maltretiranje do besvijesti, tako je to bilo.

40

41 Pa bila je i ove u bloku C što smo bili. Isto tako maltretirala. I onda ovaj Giljanović Zvonimir, ja ne
 42 znam taj čovjek to je bio po činu. Vidio sam da su ga uvažavali ovi stražari. Imao je neku funkciju
 43 sigurno. Kao, netko je govorio da je doktor. Čak je rekao meni i ovom Mićku Koprivici da imamo žuticu.
 44 I onda su nas premjestili, isto u C bloku, u drugu prostoriju, dok nisu doveli pravoga doktora nakon
 45 nekoliko dana, koji je utvrdio da nije, da nemamo. I onda smo sve dobili, naravno, batina, što nas nisu
 46 dirali za to vrijeme. Sve su to nadoknadili.

1 A za ovu žensku što je dolazila s Giljanović Zvonimirom. Čak je došla jednom... slomljene je ruke bila,
2 u gipsu. Drugi put, kada je došla, opet je udarala po glavi s tim gipsom. I tako Giljanović kaže: *Nemoj,*
3 *znaš da si povrijedila ruku bijući.* Navodno, da je slomila ruku kako je udarala, bila ove zatvorenike u
4 Lori. I onda sam čuo za ove druge ovamo ljude što im je radila. Stvarno, to je ponižavanja
5 maksimalno. Iživljavanje neko. Čisto k'o da je bolesna ženska, tako mislim. To zdrav razum ne može
6 radit što je ona radila.

7
8 00:31:39

9 [Svjedok br. 14 Vukan Kovač, Trebinje, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je](#)
10 [ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.](#)

11
12 „Vukan Kovač, jedan od zatočenika Lore iz 1992. godine. Zarobljen u selu Velja Međa.

13
14 Nakon nekoliko dana boravka u Lori pojavila se i nekoliko puta navraćala i dolazila gospođa od Tome
15 Duića, gospođa Tanja. Prvi put kad se pojavila mislili smo da je ili doktorica ili netko drugi. Međutim,
16 jedan dan nas trojicu su izvukli vani, Tomo je sjedio na stepenicama, ona je nosila pendrek u ruci,
17 pištolj za pasom, u uniformi policijskoj. Skinula nas je gole do kože i naredila da puzimo.

18
19 Asfalt je bio toliko vruć da maltene se nije moglo izdržati. Mi smo tu puzali nekoliko puta tamo-ovamo.
20 Kasnije su nas ustali, naredili da stanemo uz zid, okrenuti leđima prema njima. Licem u zid. Bili smo
21 odmaknuti od zida otprilike jedan metar i on je rekao njoj *Sad ih pobij!*, čuli smo... za sebe govorim,
22 čuo sam kako repetira pištolj. *Bum!* jednom, drugi put, treći put... no, na sebi ne osjećaš ništa ali
23 krhotine od metaka, olovo, zabilo bi nam se po koži. Jedan od većih ožiljaka imam ovdje, to, međutim,
24 bilo je pred 15 godina. Krv je počela da curi, no međutim ne smiješ ništa, moraš da stojiš. Kad sam se
25 okrenuo, vide oni oboje da curi krv iz usana. I pita *Što ti je to bilo?* Ja šutim, ne govorim ništa. I ona
26 uzme pendrek i udari po leđima *Pitam te, što je bilo?* Šutim. Kažem *Vjerojatno od metaka.* Kaže *Kako*
27 *od metaka, kad nitko nije pucao?* Onda ona udari ponovno po leđima *Je li netko pucao na tebe? Nije.*
28 Ja kad kažem *Nije*, ona ponovno udari, kaže *Kako nije, kad sam ja pucala? Imaš sreću što te nisam*
29 *ubila.* I kasnije je ponovno počelo maltretiranje *Lezi! Puzi! Lezi! Puzi! Koliko ti je! Kakav ti je! Ne bi*
30 *mogao s njim ništa. Ti bi mogao dobro s njim. ... da siluješ, da ovo, da ono. Pa kakvi ste vi četnici,*
31 *nemate s čim da... radite to i to.* U jednom momentu, vjerojatno je i njoj dosadilo to sve skupa, naredi
32 nam ponovno da legnemo. Ležali smo tu jedno vrijeme, i tako dalje. Ne smiješ ničim da mrdneš, ne
33 smiješ ništa da radiš. Oni su među se tu ispušili nekolicke cigarete, jednu, dvije, nemam pojma koliko je
34 to trajalo, pet, deset minuta, ponovno bi se ustali i Tomo kaže *E, kad nisi ti uspjela da ih pobiješ, sad*
35 *ću ja da ih pobijem.* I tako se ustao on, opalio isto dva, tri metka iz pištolja tamo u zid negdje. Prašina
36 ona... ponovno poneki čuješ ono zuji oko ušiju. Ne znaš što se događa. I tako, to je trajalo možda
37 jedno sat, sat i po vremena taj put. Kasnije mene lično nije ona zlostavljala, ali sam je viđao da dolazi
38 unutar kruga zatvora.

39
40 Kad smo došli u Kerestinec, doktorica koja nas je prihvatila tamo, nije mogla da vjeruje u kakvom
41 stanju smo došli. Ovim riječima kaže *Ne mogu da vjerujem da se ovo u mojoj Hrvatskoj događa.* Žena
42 je počela da plaće i svu moguću pomoć medicinsku koju nam je ona mogla u tom momentu da dâ,
43 dala nam je. Sve najbolje o toj doktorici. Jedina želja da se sastane s nama logorašima bi bila, ovdje
44 da je u gostimo ovdje u Trebinju ili bilo gdje na nekom drugom mjestu, da izrazimo zahvalnost prema
45 jednom dobrom, humanom čovjeku.

1 Što se tiče lika koji je objavljen u Slobodnoj Dalmaciji, zahvaljujem se svim naporima novinara koji je
2 uspio da nađe dotičnu Tanju. Lice kao lice nije promijenjeno, osim dužine kose i boje kose. Još da
3 obuče uniformu koju je nosila tad, definitivno, ajde da je pokušamo obojit u neku plaviju kosu, dosta
4 kraću, mislim da će je svaki zatvorenik iz Lore prepoznat.“

5

6 00:36:44

7 [Svjedok br. 15 Veselin Bojović, Žabljak, Crna Gora. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz](#)
8 [spreman je ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.](#)

9

10 „Ja sam Bojović Veselin sa Žabljaka, rođen 1971., aktivni vojnik koji je zarobljen u Gabeli 12. aprila
11 1992. godine.

12

13 O ženi za koju sam saznao da se zove Tanja Duić, supruga Tome Duića, upravnika zatvora, mogu
14 reći da mene nije dirala. Jest me tjerala da pjevam ustaške pjesme, ali me nije tukla. Ali sam vidio da
15 je tukla rezerviste u ćeliji u kojoj su bili Trebinjci,

16

17 Sjedila je, ja i Čučak dok smo prali aute, sjedila je na stolici iza nas, provocirala jeste, kao *Vi ste*
18 *četnici, što ćete vi ovdje?, Znate li da ćemo vas pobit, kukala vam majka?, Ni jedan živu glavu neće*
19 *iznijeti?*

20

21 Kada je tukla druge bila je u prisustvu s Tomom Duićem, nosila je palicu, pendrek, a Tomo je nosio
22 bejzbol palicu. Izvodili su ih na hodnik i tu su ih tukli, izvodili ih na krug, i tu su bili izloženi batinanju..
23 Bila je u prisustvu jedne mlade dame, visoka, tako da kažem dame, plava, visoka, zgodna je bila. Za
24 nju sam kasnije saznao da je i ona učestvovala u batinanju, s njom. Ja kažem da su nas samo tjeroali
25 da ih pozdravljamo: *Za dom spremni i za tića, doktora Antu Pavelića!* To smo morali tako da ih
26 pozdravljamo s rukom podignutom uvis. I da im pjevamo ustaške pjesme.

27

28 Da, ovo je Tanja. Da. Ovo.“

29

30 00:39:10

31 [Svjedok br. 16 Slavko Žarković, Herceg Novi, Crna Gora. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz](#)
32 [spreman je ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.](#)

33

34 „Ja sam Slavko Žarković. Zarobljen sam 22. marta 1992. godine, od strane Hrvatske vojske na
35 području Gornjeg Hrasna, Općina Neum, Bosna i Hercegovina. Proveo sam u splitskom zatvoru do
36 11. augusta 1992. godine, kada sam prebačen u zatvor Kerestinec kod Zagreba. Poslije smo
37 razmijenjeni u Nemetinu. Da li se sjećam Tanje, Tomine vjerenice kako sam ja shvatio tada, a kako se
38 ona i predstavljala, kako sam čuo od ostalih, kako da ne. Znam da je često navraćala u društvu jedne
39 isto... dame, plave kose, koja se također izživljavala na ranjenicima, tukla, dolazila u ćelije. Čuo sam od
40 ostalih, u C-bloku posebno se izživljavala nad zarobljenicima. To sam čuo od braće Tripković, koji su mi
41 pričali o njenoj brutalnosti.

42

43 Konkretno meni lično ona nije... ništa ona, da se sjećam, lično ona meni nije napravila, ali znam da je
44 dolazila u ćeliju, da je druge zarobljenike tu tukla.

45

46 Vidio sam da je tukla rezerviste iz Trebinja, koji su bili preko puta moje ćelije.

1
2 Na ovoj slici mogu prepoznati da se radi o Tanji, Tominoj vjerenici odnosno supruzi, što li je sve bila,
3 što li mu je bila, ne znam, za koju mogu tvrditi isto također da je učestvovala u raznim nečasnim
4 radnjama koje su se odvijale u Lori, da je tukla, maltretirala, šikanirala zarobljenike...“

5
6 00:40:53

7 [Svjedok br. 17 Vladimir Žarković, Trebinje, BiH. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je](#)
8 [ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.](#)

9
10 „Ja sam Žarković Vladimir. Proveo sam u Lori od 22. marta do 12. augusta '92. godine. Uoči razmjene
11 prebačen u Kerestinec. U tom periodu mog boravka u dosta navrata navraćala je gospođica Duić
12 Tanja. Ona je u zatvoru neposredno tukla zatvorenike ili naređivala drugima da ih tuku. Bila je onako
13 lijepa, smeđe, malo šatirane kose. Nosila je nekad maskirnu uniformu, nekad je dolazila u civilu, nekad
14 različito... Družila se s ovim stražarima iz zatvora.

15
16 Mene lično nije tukla, ali druge sam gledao da je tukla, bar da ja znam u tome periodu.

17
18 Ona bi inače tukla pendrekom, palicom, štiklama. Često je dolazila u pratnji neka još s njom neka
19 gospođica crna, onako simpatična, pa dolazila je jedna bolničarka plava, kratke kose, u plavoj
20 uniformi. Navodno bolničarka, sad to je pod znacima navodnika, je li je ona bolničarka ili je neka
21 osoba druga, koja je isto tukla u dosta navrata, naročito pukovnika Lalovića, sjećam se dosta njega.
22 To će i on sam da kaže vjerovatno u svojim iskazima.

23
24 Prepoznajem, to je Tanja. Samo što nije bila ovakva kosa, sad je promijenjena. Promijenjena kosa.
25 Jer bila je malo šatirana kosa, nije bila ovako baš ovaj... Prepoznao bih je. U svakom slučaju.“

26
27 00:43:00

28 [Svjedok br. 18 Jovo Lalović, Banja Luka, BiH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je](#)
29 [ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.](#)

30
31 Ja sam pukovnik Jovo Lalović. Zarobljen sam 16.6.1992.g. u Mostaru i prebačen sam u Vojni zatvor
32 Lora. U tom logoru sam ostao sve do 14.8.1992. Sjećam se da je po noći dolazila žena srednje visine,
33 otprilike oko 170 cm visine, da je bila blondina, da je imala crne oči i da je bila u uniformi i imala je
34 štiklu, dugačku. I da je ona nas svaku noć tukla, onoliko koliko se njoj prohtjelo. I od tih udaraca imali
35 smo posljedice, koje osjećamo i dandanas. Samo znamo da je dolazila u vrlo kasne sate, to znači od
36 dva sata ujutro pa do 5 ili 6 sati ujutro, i da je ona nas u tom zloglasnom bloku C u posebnu sobu
37 izvodila i ona nas je tukla do iznemoglosti, a posebno smo osjetili njenu štiklu koja je bila toliko tanka.
38 Kad jedanput udari s tom štiklom, probije kožu i uđe u sve organe. Ja sam imao sreću pa moju kožu
39 nije uspjela da probije, nego samo mi je ostavila debele ožiljke na koži i u dubinu koliko je koža mogla
40 da uđe do organa, o čemu imam svu dokumentaciju sa nadležnih organa koji su me liječili poslije
41 izlaska iz Lore.

42 Obično bi dolazila sa stražarima. Stražari bi je uveli, a onda bi oni izašli i ona bi sama bila. Poneki put
43 bi sa njom bio i jedan Hodžić, Musliman, zatvorenik, vojnik bivše JNA, rodnom iz Srebrenice. Taj čovjek
44 s njome skupa je najviše tukao po noći, nas, zatvorenike u bloku C.

45 Taj njen muž, Tomislav Duić, je mene lično uvodio u svoju kancelariju. Stavio bi uređaj napona 220
46 volti, i priključio mi dio tog uređaja za noge, drugi za genitalije, a treći za uho. I onda bi uključio taj

1 uređaj po jedno dva minuta. Poslije toga u mozgu... što sam sve osjećao to ja samo znam. I on bi to
 2 držao određeno vrijeme, poslije toga bi to sklanjao, pa bi me izveo ponovo u to dvorište gdje smo mi
 3 trčali u krug i ostalo, gdje bi ona nama određene komande izdavala, sa kojima smo mi u tom krugu
 4 radili po njenom naređenju. Pa poslije toga ponovo kod toga gospodina Duića, ponovno tu istu
 5 metodu. I tako u nedogled, po cijeli božji dan.

6 Uvijek u uniformi i to u kasnim satima.

7 U blok C bi dolazila sama s ovim gospodinom Hodžićem. Taj je imao ruku ko medvjed. Ma 110 kila.
 8 Kad te jednom rukom opali, odmah te unesvijesti.

9 Oni su mi, Žarković i ostali, govorili da je ta gospođa isključivo njegova supruga zakonita, Tanja Duić.
 10 Pa svi zatvorenici koji su prije mene došli oni kažu da je to njegova supruga.

11

12 (dk: Vidite, ona traži odštetu od novina, koje su o njoj loše pisale i nanijele joj duševnu bol...)

13 A nju duša zabolila? Nju, krvnicu? Nema ona duše, ni ona ni Tomo. Da su imali dušu ne bi od nas
 14 radili što su htjeli. Ma kakva duša kad je ona svoju cipelu zabadala u ljudsko tijelo više od sedam,
 15 osam centimetara unutra. Moja koža (je) bila toliko jaka i elastična da je izdržala taj njen udarac. Ali
 16 nije od Gavrila⁵, Gavrilu je prodrila u tkivo. Jer njena je peta bila vjerojatno debela, možda i centimetar
 17 odozdo, gdje je bio sami čelik, koji je probijao kožu.

18

19 (dk: Da li Vas je kada tukla kakvom palicom?)

20 Mene lično nije, ali jest druge zatvorenike. Umjesto palice, upotrebljavala je gumeno crijevo s kojim je
 21 tukla, koje kad te udari, dvaput te opaše. I toliko ti ostane ožiljak na tijelu da ti nemaš šanse za dva
 22 mjeseca da se to oporavi. Tijem je ona nas tukla. Nije samo mene nego stotine njih koji su prošli Loru.

23

24 0:47:17

25 [Svjedok br. 19 Milenko Ratković, Trebinje, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je](#)
 26 [ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.](#)

27

28 „Ratković Milenko. Bio sam u Lori. Zarobljen 26. na 27. maj 1992. 14. augusta smo razmijenjeni u
 29 Nemetinu, kad je bila razmijena „Svi za sve“.

30

31 Ona je svaki dan, svakodnevno dolazila popodne u Loru, u zatvor. I tada je i taj njen suprug mnogo
 32 opasniji bio nego kad nje nema tu.

33

34 Ona kad bi dolazila poslijepodne, prvo što bi bilo, čujemo korake niz hodnik, i ona ulazi u ćeliju. Ona bi
 35 prva ulazila. Stražari su joj otvarali i ona bi bila prva koja bi ulazila u ćeliju. Sad zavisi koga zapadne.
 36 Kaže *Taj, taj, siđi,...* *Ovaj mi se četnik sviđa*, i takve neke stvari.

37

38 Kad bi ona došla, istjerali bi nas sve na krug. I onda su pojedinačno izdvajali jednog, dvojicu i onako u
 39 prolazu, dok mi trčimo, jednoga, dvojicu muče tamo. Ona bi uvijek bila prisutna tu.

40

41 Kad je ona došla poslijepodne, izveli su me na krug i kaže *Da se prisloniš uza zid, nos da ti dira do*
 42 *zida*. Oni su pucali iznad glave. Ja sad mislim da je ubio onoga moga kolegu do mene, ovaj misli da je
 43 obratno, da je mene, što ja znam. I onda, nogama *Četnici, ulazite unutra! Nismo danas, ubit ćemo vas*
 44 *sutra* i takvih nekih stvari. To je strašno. I ne mogu da shvatim da ona ima takve oči, da takvo nešto

⁵ Svjedok br. 3: Gavriilo Tripković

1 priča, da je ona nevinna. To je strašno. (DK: Podsjeća li Vas ona na ovoj slici, koju vidite...?) Kako da
2 ne, ma kako da ne, kako da ne...“

3

4 00:49:15 – EKRANSKI NATPIS 17

5

6 Svjedok br. **20 Mićko Koprivica**, Trebinje, BIH.

7 Zasad ne postoji video snimka iskaza.

8 Svjedočio u slučaju Lora. Izričito naveo Dalmatinskom

9 komitetu da želi pred hrvatskim sudom svjedočiti o

10 torturama Tanje Duić.

11 Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

12

13 00:49:28

14 Svjedok br. **21 Goran Pantić**, Novi Sad, Srbija. Svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je
15 ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

16

17 „A, joj, vidio sam je jednom, išamarala me k'o kretena, bio sam vezan, jebo te, ubila me ko sliku, u
18 pičku... pljuvala me... Od Tome Duića supruga došla je jednog dana u zatvor. I tražila mene. Hoće da
19 vidi oficira, ovi nisu interesantni ostali. *Njih je već pobila koliko*. I onda su me vezali za dvije cijevi od
20 radijatora i onda je ona došla, ubi me...“

21

22 Izlupala rukama. Meni su poginuli ovi, poginuli oni. Pa što ja? Jesam li ja kriv nešto? Ništa nisam kriv.
23 I tako, istresla se valjda...“

24

25 00:50:18

26 Svjedok br. **22 prof. Hadži Velemir B. Avdalović**, Gacko, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj
iskaz 27 želi ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.

28

29 Ja sam Velemir Avdalović rođen 13. oktobra 1944. godine.

30

31 U Mostaru, na mostarskom ratištu, kao rezervni oficir artiljerac zarobljen sam 16. juna 1992. sa
32 dvadesetak oficira i vojnika Vojske Republike Srpske.

33

34 Dvije noći proveli smo u, mi kažemo, u zloglasnoj Čelovini u Mostaru, odakle su nas odvezli

35

36 u Metković, u duvansku stanicu, atomsko sklonište i tu smo proveli sedam noći.

37

38 U Lori smo bili, odnosno u Lori sam proveo 47 dana.

39

40 U Lori je bilo naših mučitelja i žena, a jedna od najpoznatijih, odnosno ona je bila ovako i najveći
41 mučitelj je Tanja, iako ja slabo imena pamtim

42

43 Imala je na sebi vojničku uniformu, imala je opasač, pripasala pištolje i pendreke.

44

45 Ja sam to čuo,

46

1 da je ta Tanja supruga upravnika logora, zatvora, mučilišta u Lori, Duića Tome. Imao sam priliku da
2 gledam kako ide od ćelije do ćelije, izvodi ljude, zarobljenike ustvari, pa neko se skine i go, neko,
3 onako, pokazuje spolni organ a ona se nudi da vrši seksualni odnos i pita hoćeš li da me, doslovno
4 govori... (ne mogu ja sad da se izrazim) tako da je dolazila i u moju tadašnju ćeliju i tu su sa mnom
5 bili... bila su još četiri čovjeka i meni isto tako nudila je *hoćeš li one stvari, ajde šta čekate, četnici* i
6 uzimala je pendrek pa nas je udarala i pendrekom i nogama i po leđima, i po stomaku i po, kako bih
7 rekao, između noga, po spolnim organima, ali dobro sam je zapamtio da je i mene lično udarala
8 bodimice u bubrege i u mošnje njenim, njenim pendrekom.

---

10 Dakle, to se ponavljalo više puta. Dovodila je neke djevojčice, vidio sam da su one nekako, ja ne
11 znam, vidio sam da su uplašene, da su izmučene... pa nam je nudila tu djecu da i sa njima vršimo
12 polni odnos.

---

14 I niz drugih stvari ja bih vam imao pričat, ali ovo što govorim ja odgovaram i moralno i materijalno da je
15 ovo sve istina i da sam ovu ženu po tom zapamtio, po njenom zlu i po njenim lošim odnosima i
16 postupanjima sa, ne sa mnom, nego, ja bih rekao, sa svim zarobljenicima u Lori u Splitu.

18 00:54:06 – EKRANSKI NATPIS 18

19
20 Svjedok br. **23 Vojkan Živković**, Niš, Srbija.
21 Zasad ne postoji video snimak iskaza.
22 Svjedočio u slučaju Lora.
23 Izričito naveo Dalmatinskom komitetu da je spreman pred
24 hrvatskim sudom svjedočiti o torturama Tanje Duić.
25 Adresa poznata hrvatskom tužilaštvu.

1 00:54:19
2 Svjedok br. **24 Ismet Ovčina**, Bileća, BIH. Nije svjedočio u slučaju Lora. Ovaj iskaz spreman je
3 ponoviti pred hrvatskim sudom. Adresa poznata Dalmatinskom komitetu.
4
5 „Ismet Ovčina. Po koncesiji musliman. 3. desetoga 1948. rođen, Bileća.
6
7 13. septembra zarobljen 1992.
8
9 Ja mislim oko 17., 18. trebali bi bit u Lori, da smo bili tuda negdje, septembra. I onda sve bio sam u
10 Lori do razmjene.
11
12 Kad smo došli u Loru bilo je, bilo je svašta. Tuku, tukli su, nije bilo... ovaj Duić, jel', ja mislim, jest,
13 Tomo Duić, kako mu je bilo ime.
14
15 On je pobjegao prije 15-ak dana nego smo mi došli. On i supruga mu.
16
17 Pričali su mi ovi... i Bojović⁶ mi je pričao. Onda su pričali kroz te priče i stražari... pričali su da mu je
18 supruga bila gora nego... nego... da je ona najviše tukla. (DK: Tko je to pričao?) Pričali ovi stražari.
19 Samo njoj palicu daj i ne sekiraj se!
20
21 Stražari Zlatko⁷ i ovi Vrkić⁸ pričali su, kaže: Nama nije trebalo mi da maltretiramo, samo... ne znam
22 kako je bilo Tominoj ženi ime... čini mi se... ne znam, nisam tačno siguran... Samo njoj palicu daj i ona
23 bi tukla. Ona je, kaže, gora bila nego ikakav čuvar.
24
25 Nije imala, kaže, osjećaj uopće, ona bi tukla do besvijesti. Duše joj je bilo maltretirat. Tuči.“
26
27 KRAJ
28
29 00:56:24

---

⁶ **Bojović Dobrivoje**, ratni vojni zarobljenik

⁷ **Zlatko Sulejmanović**, zatvorski čuvar

⁸ **Tonči Vrkić**, zamjenik zapovjednika VIC-a Lora